İletişim Teknolojileri ve Kültürel Değişim

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Matbaanın** (15. yüzyıl) yaygınlaşmasıyla bilgi kitaplar aracılığıyla hızla çoğaltılıp aktarılmaya başlanmıştır. Ardından telgraf, telefon, radyo, televizyon; son olarak bilgisayar, genel ağ ve akıllı telefonlar iletişimi kökten değiştirmiştir.
- **Medya**; radyo, televizyon, gazete, dergi ve genel ağ gibi kitle iletişim araçlarının tümüdür. Bilgilendirme, haber verme, eğlendirme gibi işlevleri vardır ve yaşam biçimini etkiler.
- **Dijital kültür**, dijitalleşmenin hayatımıza getirdiği yeni yaşam tarzı ve alışkanlıklardır (çevrim içi alışveriş, uygulamadan taksi çağırma, dijital oyun vb.).
- **Sosyal medya** iletişimi hızlandırır, farklı kültürlerden insanları buluşturur, yardımlaşmayı kolaylaştırabilir; ancak bilgi kirliliği, dolandırıcılık, özenti ve aileden uzaklaşma gibi zararları da vardır.
- **Popüler kültür**, çoğunluk tarafından benimsenen, hızla yayılan gelip geçici gündelik kültürdür. **Küreselleşme**, dünya milletlerinin ekonomi, siyaset ve iletişim bakımından birbirine yaklaşmasıdır; dünya bir **"küresel köy"** gibi olmuştur.
- İletişim araçlarıyla kültürümüzü dünyaya tanıtabiliriz (Türk mutfağı, diziler, el sanatları). Millî kültürü korumak için **Türkçeyi doğru kullanmalı**, gelenek ve değerlerimizi yaşatmalı, yabancı kültür ögelerini olduğu gibi benimsememeliyiz.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdakilerden hangisi bir **kitle iletişim aracı** değildir?

A) Radyo B) Televizyon C) Bisiklet D) Gazete

2 Boşlukları doldurunuz.

a) Çoğunluk tarafından benimsenen, hızla yayılan gelip geçici gündelik kültüre ..... kültür denir.

b) Dünya milletlerinin ekonomi, siyaset ve iletişim bakımından birbirine yaklaşmasına ..... denir.

3 Aşağıdaki iletişim araçlarını ortaya çıkış sırasına göre (eskiden yeniye) sıralayınız.

Televizyon – Matbaa – Akıllı telefon – Telgraf

4 İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğunu belirtiniz.

(…) Sosyal medyada paylaşılan her bilgi doğrudur.
(…) Matbaa bilginin yayılmasını hızlandırmıştır.
(…) İletişim araçlarıyla kültürümüzü dünyaya tanıtabiliriz.
(…) Popüler kültür uzun yıllar hiç değişmeden sürer.

5 Sosyal medyanın **iki** yararını yazınız.

6 Aşağıdakilerden hangisi **dijital kültürün** bir örneğidir?

A) Mektupla haberleşmek
B) Yemek siparişini mobil uygulamadan vermek
C) Kervanla ticaret yapmak
D) Haberleri köy meydanında tellaldan duymak

7 Kavram haritasında boş kutulara medyanın işlevlerinden ikisini yazınız.

8 Yurt dışında yaşayan bir akrabanızla hangi iletişim araçlarıyla görüşebilirsiniz? **İki** örnek yazınız.

9 Aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın **zararlarından** biridir?

A) Bilgi kirliliğine yol açması
B) Haberlere hızlı ulaşılması
C) Uzaktaki yakınlarla iletişim kurulması
D) Yardım duyurularının yayılması

10 "Küresel köy" benzetmesi ne anlatmak için kullanılır?

A) Köylerin nüfusunun artmasını
B) Tarımın gelişmesini
C) Kentlerin boşalmasını
D) İletişim sayesinde dünyadaki insanların bir köyde yaşıyormuş gibi birbirinden haberdar olmasını

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Zaman şeridinde iletişim teknolojilerinin gelişimi verilmiştir. Soru işaretli yere hangi gelişme yazılmalıdır?

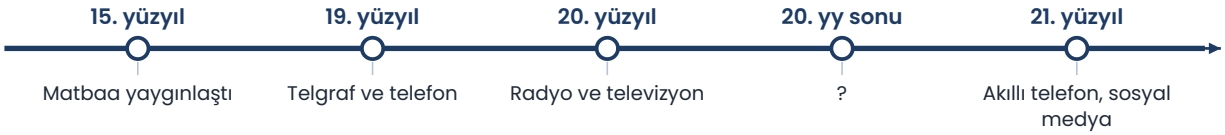

12 Grafikte temsilî bir okulda 6. sınıf öğrencilerinin haberleri en çok takip ettikleri kaynaklar verilmiştir. Öğrencilerin yüzde kaçı haberleri **sosyal medyadan** takip etmektedir?

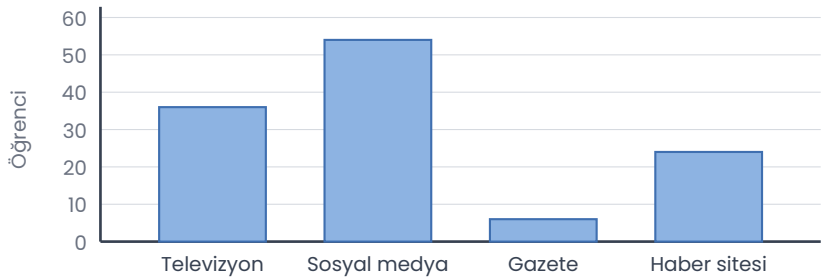

13 Kartlardaki örnekleri kültürel etkileşimin **olumlu** ya da **olumsuz** etkisi olarak sınıflandırınız.

1	2	3	4
Bir dükkân sahibi, tabelasına Türkçe yerine yabancı bir sözcük yazdı.	Türk dizileri pek çok ülkede izlenerek Türk kültürünü tanıttı.	Gençler günlük konuşmalarında gereksiz yere yabancı sözcükler kullanıyor.	Yurt dışındaki bir fuarda Türk el sanatları tanıtıldı.

14 Matbaanın yaygınlaşmasının bilgiye ulaşma ve kültür üzerindeki etkilerini yazınız.

15 Aşağıdakilerden hangisi popüler kültürün bir örneğidir?

A) Bir dansın sosyal medyada kısa sürede milyonlarca kişi tarafından taklit edilmesi
B) Yüzyıllardır süren bir düğün geleneği
C) Bir köyde kuşaktan kuşağa aktarılan ninniler
D) Tarihî bir caminin mimarisi

16 Sosyal medyada karşılaştığınız bir haberin doğru olup olmadığını anlamak için izleyeceğiniz adımları şemadaki boş kutuya uygun şekilde tamamlayınız.

1. Haberin kaynağına bakmak → **2.** ? → **3.** Resmî kurumların açıklamalarını incelemek → **4.** Emin olmadan paylaşmamak

17 Sosyal medyayı gününün büyük bölümünde kullanan bir kişi hangi olumsuzluklarla karşılaşabilir? **İki** örnek yazınız.

18 Yurt dışında Türk yemeklerinin (döner, baklava, yoğurt vb.) tanınması hangi kavramla açıklanabilir?

A) Siber zorbalık B) Bilgi kirliliği C) Kültürel etkileşim D) Teknoloji bağımlılığı

19 Tablodaki iletişim araçlarının geçmişteki ve günümüzdeki karşılıklarını yazınız.

Geçmişte	Günümüzde
Mektup	.....
Telgraf	.....
Sabit ev telefonu	.....

20 Genel ağın ve 5G gibi hızlı iletişim teknolojilerinin kültürün yayılmasını nasıl hızlandırdığını açıklayınız.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Metni okuyunuz.
Temsilî bir ailede büyükbaba haberleri radyodan dinliyor, mektupla haberleşiyormuş. Babası akşamları televizyon izleyip telefonla konuşuyormuş. Torun ise haberleri telefonundan okuyor, arkadaşlarıyla görüntülü konuşuyor, ödevlerini çevrim içi yapıyor.
Metinden aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

A) Radyo hiçbir zaman kullanılmamıştır.
B) İletişim teknolojileri kuşaktan kuşağa değişmiş ve alışkanlıkları etkilemiştir.
C) Torun televizyonu hiç bilmemektedir.
D) İletişim alışkanlıkları üç kuşakta da aynıdır.

22 Grafikteki temsilî verilere göre (12. soru) haberleri **televizyon ve gazeteden** takip eden öğrencilerin toplamı, sosyal medyadan takip edenlerden kaç eksiktir? Bu sonuç sizce neden önemlidir?

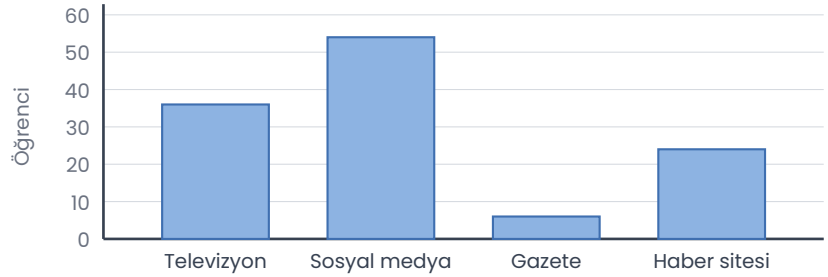

23 "Popüler kültür, kültürel farklılıkları azaltıp benzerlikleri artırır." Bu yargıyı bir örnekle açıklayınız.

24 Bir öğrenci, kullandığı mesajlaşma uygulamasında Türkçe karakterler yerine yabancı harfler ve kısaltmalar kullanmaktadır. Bu durumu millî kültürün korunması açısından değerlendirip öğrenciye bir öneride bulununuz.

25 Aşağıdakilerden hangisi iletişim teknolojileriyle **Türk kültürünün tanıtılmasına** yönelik bir çalışmadır?

A) Yöresel müziklerin unutulması
B) Yabancı sözcüklerle dükkân tabelası hazırlanması
C) Geleneksel el sanatlarının terk edilmesi
D) Yöresel yemeklerin yapılışını anlatan videoların yabancı dil altyazısıyla paylaşılması

26 Kartlardaki öğrenci görüşlerinden hangisi **yanlıştır**? Neden yanlış olduğunu açıklayınız.

Merve	Barış	İpek
Farklı kültürleri tanımak, bakış açımızı genişletir.	Kültürümüzü korumak için başka kültürlerle hiç etkileşim kurmamalıyız.	Farklı kültür ögelerini olduğu gibi değil, kendi kültürümüze uygun biçimde benimsemeliyiz.

27 Tabloda temsilî bir öğrencinin bir gününde dijital teknolojileri kullandığı durumlar verilmiştir. Bu tabloya göre dijital kültürün günlük yaşamı nasıl değiştirdiğini açıklayınız.

Saat	Etkinlik
07.00	Telefonun alarmıyla uyanır, hava durumuna uygulamadan bakar.
16.00	Çevrim içi platformdan konu tekrarı yapar.
19.00	Ailesi yemek siparişini mobil uygulamadan verir.
21.00	Kuzeniyle görüntülü konuşur.

28 Bir düğünde geleneksel halay yerine yalnızca yabancı dans müziklerinin çalındığı, bir kasabada ise gençlerin yöresel oyunları sosyal medyada paylaşarak tanıttığı görülmüştür.
Bu iki örneği iletişim teknolojilerinin kültür üzerindeki etkileri açısından karşılaştırınız.

29 Küreselleşmenin kültürler üzerindeki **bir olumlu** ve **bir olumsuz** etkisini yazınız.

30 Okulunuzun sosyal medya hesabında Türk kültürünü tanıtmak için bir paylaşım serisi hazırlanacaktır. Seriye eklenebilecek **üç** paylaşım konusu önerip bu paylaşımları hazırlarken dikkat edilmesi gereken **bir** kuralı yazınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**